

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SKOKI

Skoki, 31 stycznia 2019 roku

ROŚ.6220.3.2016

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 2096) oraz art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 2081) zawiadamiam strony postępowania o wydaniu decyzji, której treść podaję poniżej:

DECYZJA

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2 i art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 2081), § 3 ust. 1 pkt 102 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 roku, poz. 71) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 2096), po rozpatrzeniu wniosku pana Łukasza Kantorskiego, zam. Potrzezanowo, ul. Stare Potrzezanowo 3, 62-085 Skoki

ORZĘKAM

odmówić określenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na *Budowie chlewni „kurtynowej”*, na działce o numerze ewidencyjnym 196/4 – obręb Potrzezanowo.

UZASADNIENIE

16 listopada 2017 roku Burmistrz Miasta i Gminy Skoki wydał decyzję odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia, polegającego na *Budowie chlewni „kurtynowej”*, na działce o numerze ewidencyjnym 196/4 – obręb Potrzezanowo, stosownie do prowadzonego postępowania administracyjnego o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wszczętego na wniosek pana Łukasza Kantorskiego.

Od powyższej decyzji, w ustawowym terminie odwołał się Inwestor. Po rozpatrzeniu odwołania pana Łukasza Kantorskiego, decyzją z dnia 21 grudnia 2017 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile znak: SKO.4150.1439.39.2017.OŚ, uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. W

uzasadnieniu swojej decyzji organ odwoławczy stwierdził m.in., że ustalenia zawarte w decyzji ROŚ.6220.3.2016 z dnia 16 listopada 2017 roku „nie znajdują potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym oraz opierają się na przypuszczeniach i domysłach”. Wskazano także, iż zastrzeżenia tut. Organu odnośnie realizacji planowanej inwestycji winny być poparte specjalistyczną ekspertyzą. Kolegium zwróciło uwagę, że Organ wydał decyzję bez uzyskania ostatecznej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu, który winien uwzględnić uzupełniony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. SKO w Pile podało w wątpliwość również zasadność uznawania za stronę postępowania właścicieli nieruchomości położonych w obrębie nieruchomości, na terenie której miałyby powstać inwestycja.

Od powyższej decyzji, osoby będące stronami postępowania: Tomasz Duczmal, Krzysztof Warzbiński, Marzena Warzbińska, Jerzy Traczyk, Michał Brodnicki, Julia Brodnicka wniosły sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu. Na posiedzeniu w dniu 13 marca 2018 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu sprzeciw oddalił.

Po otrzymaniu zwrotu akt sprawy Burmistrz Miasta i Gminy Skoki przystąpił do prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na *Budowie chlewni „kurtynowej”*, na działce o numerze ewidencyjnym 196/4 – obręb Potrzezanowo.

W dniach 02.02.2018 - 15.02.2018 do tut. Urzędu wpłynęło pięć wniosków właścicieli nieruchomości położonych w Potrzezanowie o uznanie za stronę. Uwzględniając sugestie zawarte w decyzji SKO w Pile, wezwano wnoszących podanie o wskazanie interesu prawnego w sprawie. Żaden z wnioskodawców nie odniósł się do otrzymanego wezwania, wobec powyższego nie zostali uznani za strony postępowania.

11 maja 2018 roku radca prawny Bartłomiej Musiał zgłosił swój udział w postępowaniu, powołując się na udzielone przez pana Łukasza Kantorskiego pełnomocnictwo. Od momentu otrzymania niniejszego pisma Wnioskodawca o wszystkich czynnościach podejmowanych przez Organ zawiadamiany był za pośrednictwem ustanowionego pełnomocnika.

Po zabezpieczeniu środków finansowych przystąpiono do weryfikacji ekspertów, którzy podjęliby się wykonania specjalistycznego opracowania, dotyczącego wpływu realizacji przedmiotowej inwestycji na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem emisji odorów i potencjalnego zanieczyszczenia wód. Zapytania ofertowe do firm wysyłano kilkakrotnie (za pośrednictwem poczty tradycyjnej i elektronicznej) wraz z aktami spraw, m.in. do Green Key z siedzibą w Poznaniu, Lemiotr Ochrona Środowiska Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą we Wrocławiu czy Odum S.C. z Chodzieży. Na pierwsze zapytanie ofertowe nie otrzymano żadnej odpowiedzi. Pomimo telefonicznych deklaracji przedstawicieli różnych firm o złożeniu ofert, do końca września 2018 roku nie wyłoniono wykonawcy opracowania. Finalnie, w październiku 2018 roku zawarto umowę z Zakładem Usługowym Odum S.C. dotyczącą opracowania dokumentacji środowiskowej, wyłącznie w zakresie wpływu planowanej inwestycji na środowisko gruntowo – wodne.

Od października 2018 roku, za pośrednictwem poczty elektronicznej, prowadzono korespondencję z Prof. dr hab. Leszkiem Tymczyńską z Katedry Higieny Zwierząt i Zagrożeń Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, dotyczącą wykonania ekspertyzy, w zakresie wpływu planowanego przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne (emisję odorów). Finalnie, w dniu 22 listopada 2018 roku zawarto umowę dotyczącą opracowania dokumentu środowiskowego.

Jednocześnie, zgodnie ze wskazanymi Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile, wniesiono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu o ponowne wydanie opinii na temat realizacji planowanego przedsięwzięcia. Do wniosku dołączono raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z jego uzupełnieniami oraz korespondencję tut. Organu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wągrowcu opinią sanitarną znak ON.NS-452-4-10/16 z dnia 19 listopada 2018 roku zaopiniował warunki w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z zastrzeżeniami:

- zapewnić zaplecze sanitarno – higieniczne dla pracowników w czasie fazy realizacji przedsięwzięcia; zaplecze socjalno – higieniczne powinno odpowiadać obowiązującym w tym zakresie przepisom BHP;
- w przypadku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza należy zastosować dostępne rozwiązania techniczne redukujące ich emisję;
- aby ograniczyć emisję substancji do powietrza, opróżnianie zbiorników z gnojowicą wykonywać za pomocą hermetycznego złącza;
- zaleca się obsadzić działkę szerokim pasem zieleni izolacyjnej niskiej i wysokiej;
- inwestycję należy realizować zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 2014 roku, poz. 81),
- powstające nawozy naturalne należy przechowywać oraz zagospodarować zgodnie z obowiązującymi szczegółowymi przepisami prawnymi.

Po zgromadzeniu materiału w sprawie, obwieszczeniem z dnia 10 stycznia 2019 roku zawiadomiono strony o zakończeniu postępowania dowodowego, możliwości wypowiedzenia się, złożenia uwag i wniosków.

Przedmiotowe postępowanie jest konsekwencją złożenia w dniu 23 marca 2016 roku przez pana Łukasza Kantorskiego wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na *Budowie chlewni „kurtynowej”*, na działce o numerze ewidencyjnym 196/4 – obręb Potrzebanowo.

Planowana inwestycja została zakwalifikowana do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 102 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 roku, poz. 71) jako „*chów lub hodowla zwierząt, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 51, w liczbie nie mniejszej niż 60 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP)*”.

Pismem z dnia 29 marca 2016 roku zawiadomiono strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. inwestycji. Kolejno, zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko pismami z dnia 29 marca 2016 roku wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu o wydanie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wągrowcu opinią sanitarną nr ON.NS-452-3-10/16 z dnia 10 kwietnia 2016 roku stanął na stanowisku, że przedmiotowa inwestycja wymaga przeprowadzenia ww. oceny. Jednocześnie w piśmie wskazano zagadnienia, które winien uwzględniać raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, przed wydaniem opinii, prolongował trzykrotnie termin załatwienia sprawy (pismami z dnia: 15 kwietnia 2016 roku, 4 maja 2016 roku oraz 11 maja 2016 roku) oraz wezwał Inwestora do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia. Ostatecznie w dniu 30 maja 2016 roku wydał opinię znak: WOO-IV.4240.573.2016.AK.5, w której stwierdził, że planowane przedsięwzięcie nie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Po przeanalizowaniu akt sprawy, w oparciu o uzyskane opinie oraz informacje zawarte w karcie informacyjnej przedsięwzięcia i jej uzupełnieniu, a także uwzględniając środowiskowe uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, dzieląc stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu, postanowieniem ROŚ.6220.3.2016 z dnia 16 czerwca 2016 roku nałożono na Inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz ustalono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Następnie, wypełniając dyspozycję art. 63 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko *[(...) organ wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko]*, postanowieniem z dnia 30 czerwca 2016 roku zawieszono przedmiotowe postępowanie.

W dniu 19 września 2016 roku Inwestor dostarczył do Urzędu Miasta i Gminy w Skokach raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, opracowany przez Roberta Siudaka, Macieja Bobera i Klaudię Zasadę z Pracowni Analiz Środowiska EKOSTANDARD. Przedłożenie dokumentu skutkowało podjęciem postępowania (postanowieniem z dnia 22 września 2016 roku).

Po weryfikacji złożonego dokumentu tut. Organ stwierdził, iż raport nie zawiera wszystkich wymaganych informacji i pismem z dnia 29 września 2016 roku wezwał Inwestora do jego uzupełnienia. W dniu 14 października 2016 roku Inwestor przedłożył wyjaśnienie i uzupełnienie.

Działając na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy pismami z dnia 17 października 2017 roku wniesiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o uzgodnienie warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia, mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, polegającego na *Budowie chlewni „kurtynowej”*, na działce numer 196/4 – obręb Potrzezanowo oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu o wydanie opinii na temat planowanej Inwestycji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny dokumentem znak: ON-NS.452-4-10/16 z dnia 21 listopada 2016 roku zaopiniował warunki w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach „z zastrzeżeniami”. W opinii zalecono obsadzenie nieruchomości szerokim pasem zieleni, nakazano realizację inwestycji zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie, nakazano opróżnianie zbiorników z gnojowicą za pomocą hermetycznego złącza oraz zorganizowanie zaplecza sanitarno – higienicznego dla pracowników w czasie realizacji inwestycji. Wskazano, iż w przypadku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza należy zastosować dostępne rozwiązania techniczne redukujące ich emisję.

W toku prowadzonej sprawy do Urzędu Miasta i Gminy w Skokach wpływały wnioski przede wszystkim właścicieli nieruchomości położonych w Potrzezanowie o uznanie za strony postępowania. Organ rozpatrywał wnioski pozytywnie. W związku z przekroczeniem liczby 20 stron postępowania, zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko od dnia 11 stycznia 2017 roku o wszystkich podejmowanych przez Organ czynnościach w sprawie, strony informowane były przez obwieszczenia, umieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta i Gminy w Skokach, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie, tablicy ogłoszeń w miejscowości Potrzezanowo oraz w rejonie miejsca inwestycji.

Po uzupełnieniu przez Inwestora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu postanowieniem znak: WOO-I.4242.251.2016.BM13 z dnia 25 kwietnia 2017 roku uzgodnił realizację planowanego przedsięwzięcia.

Obwieszczeniem z dnia 19 czerwca br. poinformowano strony o zakończeniu postępowania dowodowego i możliwości wypowiedzenia się, złożenia uwag i wniosków.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie chlewni, na terenie działki o numerze ewidencyjnym 196/4 - obręb Potrzezanowo. Inwestor założył wybudowanie budynku inwentarskiego (o powierzchni 1056 m²), dwóch silosów paszowych (o powierzchni 12,25 m²

każdy). W ramach przedsięwzięcia zaplanowano prowadzenie tuczu trzody chlewnej – produkcji tuczniaka o wadze do 110 kg. Wnioskodawca założył następującą obsadę chlewni: 1280 sztuk tuczniaków (179,2 DJP), 25 sztuk loch (8,75 DJP) oraz 50 sztuk prosiąt (1 DJP), co łącznie dało 188,95 DJP. Dostarczane do gospodarstwa warchlaki (o wadze 20-30 kg), po osiągnięciu pułapu 110 kg miałyby trafiać do zewnętrznych odbiorców. Założono prowadzenie 3 – 3,5 cykli hodowlanych w ciągu roku. Chów zwierząt miałby odbywać się w systemie bezściółkowym, na rusztach. Pod rusztami, na całej powierzchni budynku, miałyby się znajdować wanna na gnojowicę o głębokości 1,3 m i pojemności ok. 1270 m³. Gnojowica miałaby być wykorzystywana przez Inwestora jako nawóz naturalny na własnych użytkach rolnych, a w przypadku nadwyżek przekazywana innym rolnikom.

W projektowanej chlewni założono wentylację grawitacyjną. Na dłuższych ściankach budynku miałby zastosowanie grawitacyjny system wentylacji kurtynowej sprzężony z napędem elektrycznym, a w kalenicy dachu kominy wywiewne wyposażone w kłapy sterowane silnikiem elektrycznym. Nie zaplanowano instalacji wentylatorów mechanicznych.

Teren przeznaczony pod inwestycję zlokalizowany jest w granicach jednolitych części wód podziemnych - JCWPd nr 600042 o dobrym stanie ilościowym i chemicznym, niezagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych. Planowane przedsięwzięcie zlokalizowano na obszarze jednolitej części wód powierzchniowych „Mała Wełna od dopływu z Rejowca do ujścia” o kodzie PLRW600025186699 i statusie „silnie zmieniona część wód”, o złym stanie, zagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowano w otoczeniu terenów rolniczych i gruntów rolnych z przylegającymi do nich zabudowaniami gospodarczymi. Po stronie zachodniej planowana inwestycja graniczy bezpośrednio z działką 196/3, na której znajduje się budynek gospodarstwa rolnego. Od strony wschodniej planowana inwestycja graniczy z gruntami rolnymi położonymi na działkach nr 197/2 i 196/2. W odległości ok. 7 m od granicy terenu przedsięwzięcia, na działce nr 204/1, po stronie południowo-wschodniej znajdują się tereny zabudowy zagrodowej. Najbliższe obiekty to budynki gospodarskie, zlokalizowane w odległości 30 m od granicy przedsięwzięcia i 50 m od projektowanej chlewni, a najbliższy budynek mieszkalny znajduje się w odległości ok. 80 m. W dalszej odległości – ok. 85 m znajduje się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, położony na działce nr 204/2. W odległości 1100m zlokalizowane jest przedszkole, a w odległości 1700m szkoła. W promieniu około 800m znajduje się zabudowa rekreacji indywidualnej, składająca się kilkudziesięciu nieruchomości. Pobliskie 4 jeziora (Maciejak, Lipka, Liskówka i Włókna) leżą w odległości od 900m do 1300m.

Planowana inwestycja wzbudzała wiele kontrowersji wśród mieszkańców oraz użytkowników gruntów znajdujących się w miejscowości Potrzebno, którzy w toku prowadzonego postępowania składali liczne sprzeciwy, protesty i petycje dotyczące przedmiotowego przedsięwzięcia.

Formą dyskusji w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą *Budowa chlewni „kurtynowej”* na działce numer 196/4 – obręb

Potrzezanowo był także udział mieszkańców i właścicieli gruntów położonych w Potrzezanowie na sesjach Rady Miejskiej Gminy Skoki oraz na komisji Rady Miejskiej Gminy Skoki.

Podczas obrad na sesji, 15 grudnia 2016 roku obecni byli mieszkańcy wsi Potrzezanowo, którzy postulowali o wydanie „negatywnej” decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Ponownie wskazano na zagrożenie dla środowiska w przypadku realizacji inwestycji, utratę walorów turystycznych miejscowości oraz spadek cen nieruchomości.

Na kolejnej sesji w dniu 12 stycznia 2017 roku, w części wolnych głosów i wniosków, właściciele nieruchomości położonych w Potrzezanowie po raz kolejny wnieśli swój sprzeciw wobec budowy przedmiotowej chlewni. Poinformowali również o zawiązaniu Stowarzyszenia „Natura” Potrzezanowo, którego celem jest ochrona wody, powietrza i ziemi oraz promowanie rolników pozostających przy tradycyjnych metodach chowu trzody, bydła i drobiu oraz gospodarstw małoobszarowych.

Na posiedzeniu Komisji Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska, Porządku Publicznego i Inwentaryzacji Rady Miejskiej Gminy Skoki w dniu 25 października 2017 roku Prezes Stowarzyszenia „Natura” Potrzezanowo ponownie wyraził swój sprzeciw dla planowanej budowy chlewni, na terenie działki numer 196/4 – obręb Potrzezanowo, jednocześnie wskazując, że Stowarzyszenie nie występuje przeciwko prowadzeniu gospodarstw rolnych, a wyłącznie przeciw hodowli przemysłowej.

Pierwszą petycję dotyczącą budowy chlewni „kurtynowej” dostarczono do Urzędu Miasta i Gminy w Skokach w dniu 15 grudnia 2016 roku. Dokument opatrzony był podpisem 199 osób, którzy sprzeciwiali się realizacji inwestycji. W petycji podniesiono lokalizację przedsięwzięcia w obszarze zabudowanym, problem odorów powstający przy zagospodarowaniu gnojowicy oraz możliwość skażenia wód gruntowych, potencjalny spadek cen nieruchomości i wstrzymanie rozwoju agroturystyki. Kolejną petycję popierającą ww. argumenty i sprzeciwiającą się realizacji przedsięwzięcia w imieniu Zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Morena” w Potrzezanowie złożył Prezes ROD (również w dniu 15 grudnia 2016 roku). Do tut. Organu, jak i do Rady Miejskiej Gminy w Skokach w dniu 26 stycznia 2017 roku wpłynął następny dokument autorstwa użytkowników nieruchomości, położonej na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Maciejak” w Potrzezanowie. W piśmie sprzeciwiono się budowie chlewni, wskazując na możliwość zanieczyszczenia wód i uciążliwość zapachową. Ostatnią petycję złożono w dniu 20 kwietnia 2017 roku. Kolejne 23 osoby wносиły o *„podjęcie wszelkich możliwych kroków administracyjnych, które uniemożliwią budowanie przemysłowych tuczarni”*. Tu również wskazano na możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych wylewaną na pola uprawne gnojowicą, powstałą podczas eksploatacji chlewni.

Petycje nie były jedyną formą wnoszenia protestów podczas prowadzonego postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie. Pierwszy sprzeciw dostarczyli mieszkańcy ul. Stare Potrzezanowo w dniu 8 grudnia 2016 roku. W piśmie wniesiono o *„skuteczne niedopuszczenie”* do realizacji inwestycji. Podniesiono argument lokalizacji inwestycji w pobliżu swoich domostw, a co za tym idzie uciążliwość zapachową powstającą

podczas hodowli trzody chlewnej. W dniu 28 grudnia 2016 roku, w imieniu użytkowników gruntów położonych przy ul. Włókna 2 w Potrzezanowie, właścicielka jednej z nieruchomości wniosła sprzeciw wobec budowy chlewni. Tu również wskazano na problem odorów związanych z funkcjonowaniem planowanego przedsięwzięcia. Prezes Stowarzyszenia Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Maciejak” w Potrzezanowie w imieniu wszystkich działkowców ROD, w dniu 12 stycznia br. wyraził dezaprobatę dla planowanej inwestycji. W piśmie wskazano, iż „działkowcy” popierają w całości argumenty wskazane w petycji mieszkańców Potrzezanowa. Kolejnymi protestującymi w sprawie byli indywidualni właściciele nieruchomości położonych na terenie ww. ogrodu działkowego (pismo złożone w dniu 27.01.br. do Burmistrza Miasta i Gminy Skoki i Rady Miejskiej Gminy Skoki). 6 lutego 2017 roku przedstawiciel terenów rekreacyjnych Poznańskich Zakładów Zielarskich „Herbapol” w imieniu użytkowników gruntów także przyłączył się do sprzeciwów dotyczących planowanej inwestycji. Podobnie jak we wcześniejszych pismach podnoszono argumenty zanieczyszczenia wód, gleb, powietrza oraz spadku cen nieruchomości - w przypadku realizacji inwestycji. 10 lutego 2017 roku Prezes Zarządu Ligii Ochrony Przyrody Okręg w Poznaniu negatywnie odniósł się do planowanego przedsięwzięcia. W piśmie wskazano zagrożenie dla środowiska w przypadku realizacji inwestycji, dotyczące w szczególności zanieczyszczenia powietrza i zagospodarowania powstającej podczas hodowli zwierząt gnojowicy. Do dokumentu załączono opinię pracowników Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (z Pracowni Chemii Bioorganicznej oraz Wydziału Chemii). 14 lutego 2017 roku Burmistrz otrzymał do wiadomości informację, że strona postępowania oraz Prezes Zarządu ROD „Maciejak” w Potrzezanowie wniosli do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu uwagi do sporządzonego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W dniu 17 lutego 2017 roku do tut. Urzędu dostarczono „Opinię Stowarzyszenia Natura Potrzezanowo o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko”. Dokument stanowił „załącznik do wniosku o zdyskwalifikowanie proponowanego przedsięwzięcia, wydanie negatywnej opinii oraz o oddalenie wniosku o uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla chlewni”. W opracowaniu podniesiono lokalizację planowanej inwestycji w bliskiej odległości „innych siedlisk ludzkich”, zagrożenie inwestycji dla zdrowia mieszkańców, jej negatywny wpływ na środowisko gruntowo – wodne, klimat akustyczny oraz powietrze atmosferyczne.

W dniu 27 kwietnia 2017 roku jedna ze stron wniosła o „zbadanie kształtowania się stosunków wodnych z uwzględnieniem poziomu wód w poszczególnych porach roku oraz ich spływu do jezior Lipka i Włókna”, na działce przeznaczonej pod inwestycję. Z uwagi na ukształtowanie terenu działki nr 196/4 oraz odległość od jezior i nieruchomości strony, odstąpiono od żądania zawartego we wniosku.

12 czerwca 2017 roku do tut. Urzędu wpłynęło pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z załączonym sprzeciwem wobec realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, podpisanym przez 100 właścicieli działek rekreacyjnych, położonych na terenie wsi Potrzezanowo. Kolejny indywidualny protest dostarczono w dniu 14

czerwca 2017 roku. 25 września 2017 roku jedna ze stron postępowania wniosła uwagi do uzgodnienia planowanego przedsięwzięcia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 oraz art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1405) obwieszczeniem z dnia 5 maja 2017 roku wszczęto procedurę udziału społeczeństwa w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dokument zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skoki, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy w Skokach, tablicy ogłoszeń sołectwa Potrzezanowo oraz w miejscu planowanej inwestycji. Zawiadomiono o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy (w tym: wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, raportem oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, postanowieniem RDOŚ w Poznaniu oraz opinią PPIS w Wągrowcu). W obwieszczeniu wskazano 30 dniowy termin składania uwag i wniosków, w okresie od dnia 10 maja 2017 do 8 czerwca 2017 roku.

W ramach postępowania z udziałem społeczeństwa do tut. Urzędu wpłynęły kolejne protesty dotyczące realizacji planowanej inwestycji. Pismem z dnia 18 maja br. strona postępowania wniosła swój sprzeciw argumentując, iż przemysłowe ферmy tuczu trzody chlewnej powodują degradację środowiska naturalnego i utratę jego walorów turystyczno – rekreacyjnych, uciążliwość zapachową oraz zagrożenie zanieczyszczenia wód. Powołano się także na raport Najwyższej Izby Kontroli (z 2014 roku), który miał stwierdzać negatywne skutki przemysłowych chlewni na środowisko. 12 maja br. wpłynęło kolejne wystąpienie w sprawie tuczarni. Autor protestu poparł argumenty wskazane w petycji mieszkańców i właścicieli gruntów położonych w Potrzezanowie. Następnie 17 maja 2017 roku do tut. Urzędu trafił „List otwarty” sprzeciwiający się realizacji inwestycji, pomimo uzgodnienia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu warunków jego realizacji. Protesty podnoszące utratę wartości nieruchomości i zagrożenie zrealizowanej inwestycji dla środowiska przekazano w wiadomościach elektronicznych z dnia 18 i 22 maja br.. Kolejny raz, w imieniu użytkowników działek rekreacyjnych położonych na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Morena” w Potrzezanowie, sprzeciw wobec budowy chlewni wniósł Prezes Zarządu Stowarzyszenia ROD (dokument z dnia 22 maja br.). W tym samym dniu wpłynęło pismo użytkownika ww. ogrodu wnoszące o odmowę zgody na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. 25 maja br. właściciel nieruchomości położonej w sąsiedztwie terenu, na którym planowana jest inwestycja wniósł protest w sprawie. Oprócz wskazania na uciążliwości zapachowe i potencjalne zanieczyszczenie wód, podniesiono argument dojazdu do działki numer 196/4 – obręb Potrzezanowo, w przypadku zrealizowania przedsięwzięcia. Wskazano, iż droga, którą miałby się odbywać transport trzody i pasz, jest drogą gruntową nieprzystosowaną do użytkowania przez samochody ciężarowe. Kolejni mieszkańcy Potrzezanowa oraz właściciele gruntów położonych na terenie wsi (pismami z dnia 30, 31 maja i 1 czerwca 2017 roku) wnieśli o „zapobiegnięcie” budowy chlewni przy ul. Stare Potrzezanowo. W wiadomości elektronicznej z dnia 2 czerwca br. strona postępowania

wskazała, iż „inwestycja nie wpłynie pozytywnie na gospodarkę, ekonomię i środowisko w gminie Skoki”. 5 czerwca 2017 roku użytkownicy działki położonej na terenie ROD „Morena” w Potrzezanowie wyrazili „stanowczy sprzeciw przeciwko planowanej inwestycji”, wskazując (podobnie jak większość zainteresowanych w sprawie) na uciążliwość zapachową, zagrożenie dla wód oraz spadek wartości nieruchomości. Wnieśli także do Burmistrza o zlecenie przez Gminę wykonania raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Ostatniego dnia konsultacji społecznych wpłynął sprzeciw kolejnej strony przedmiotowego postępowania. W piśmie wskazano m.in., iż inwestycja będzie miała negatywny wpływ na stan przyrody i ochronę środowiska oraz na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi i mienia.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pn. *Budowa chlewni „kurtynowej”*, na działce numer 196/4 – obręb Potrzezanowo, podczas prowadzonej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przy udziale społeczeństwa, podnoszono przede wszystkim argumenty, mające na celu nieuzgodnienie warunków realizacji inwestycji:

- zagrożenie zanieczyszczenia wód, wskutek nawożenia gleb gnojowicą powstałą przy produkcji trzody chlewnej,
- uciążliwość zapachową w obrębie inwestycji i miejscach zagospodarowania gnojowicy,
- spadek wartości nieruchomości na terenie wsi Potrzezanowo.

Odnosząc się do wniosku o sporządzenie przez tut. Organ raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należy wyjaśnić, iż opracowanie ww. dokumentu należy wyłącznie do obowiązku podmiotu planującego przedsięwzięcie. Zgodnie z art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2096) raport bądź kartę informacyjną przedsięwzięcia Inwestor dołącza się do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wobec powyższego tut. Organ nie ma podstaw do opracowania wskazanego dokumentu.

W odniesieniu do uwagi dotyczącej dojazdu do działki numer 196/4 drogą publiczną nr G-521P, gdzie znajduje się gospodarstwo rolne, należy stwierdzić, że z uwagi na szerokość nawierzchni asfaltowej, tj. około 3m mogą występować utrudnienia w ruchu pojazdami typu ciężarowego.

O ile decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie rozstrzyga kwestii spadku cen gruntów po realizacji przedsięwzięcia, o tyle przeanalizowano problem potencjalnego zanieczyszczenia wód oraz odorów i uwzględniono wniesione uwagi.

Obecnie brak jest możliwości oceny uciążliwości odorowej planowanej inwestycji, gdyż brak jest odpowiednich aktów prawnych regulujących te kwestie. Z przeprowadzonej w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko analizy rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu wynika, że emisje z budynku inwentarskiego (w tym z przechowywania gnojowicy) nie będą powodować przekroczenia dopuszczalnych częstości przekroczeń określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2019 roku (Dz. U. z 2010 roku Nr 16, poz. 87) poza terenem działki numer 196/4. Obliczenia

zawarte w zleconej ekspertyzie, wykonanej przez prof. dr hab. Leszka Tymczyń z Katedry Higieny Zwierząt i Zagrożeń Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, podważają twierdzenie o braku występowania przekroczeń. Autorzy raportu dotyczącego inwestycji na działce 196/4 w Potrzeznowie jako dane wyjściowe do obliczeń emisji amoniaku stosują przeliczniki zawarte w materiałach pt. Dokument Referencyjny o Najlepszych Dostępnych Technikach dla Intensywnego Chowu Drobiu i Świń. BAT, opierając się na dokumentach i wynikach badań, które wykonano i opublikowano w czasopiśmie w Europie ponad 20 lat temu. Wyniki te nie odzwierciedlają realnej emisji, jaka występuje przy intensywnej produkcji zwierzęcej w obecnym okresie. Badania prowadzone w naszym kraju (aktualne oraz w okresie przygotowywania projektu ustawy odorowej w latach 2010 -2013) wskazują, że emisje gazów są 2-3 krotnie wyższe niż umieszczone w dokumentach, na które powołują się autorzy raportu.

W decyzji z dnia 16 listopada 2017 roku tut. Organ odmówił wydania warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia kierując się m.in. zasadą przezorności. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, zgromadzono materiał dowodowy potwierdzający, że przekroczone zostaną dopuszczalne wartości odniesienia (dla siarkowodoru i amoniaku) określone w przepisach prawa, a realizacja inwestycji na działce 194/6 – obręb Potrzeznowo spowoduje przekroczenia standardów jakości powietrza poza terenem, do którego Inwestor posiada tytuł prawny.

W zleconej ekspertyzie dokonano obliczeń średniej i maksymalnej emisji amoniaku i siarkowodoru używając przeliczników zawartych w dokumencie IPPC, zgodnie z procedurą programu OPERAT FB.

Obliczone wartości stężenia średnioroczne i maksymalne dla amoniaku i siarkowodoru przekroczyły wartości odniesienia określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87). Cytując autora opracowania: „*Jedną z metod oceny wpływu inwestycji na jakość powietrza jest modelowanie poziomów substancji w powietrzu i porównanie ich do wartości odniesienia określonych w cytowanym rozporządzeniu. Dotyczy to również substancji zapachowych (odorów). Jednakże w obowiązującym w Polsce systemie prawnym brak jest standardów zapachowej jakości powietrza oraz referencyjnych metodyk modelowania poziomu zapachu (jednostek zapachowych). Dlatego przyjęto posługiwanie się przewidywanymi poziomami (stężeniami) poszczególnych zanieczyszczeń i porównaniem ich do wartości odniesienia.*”

W wyniku zrealizowania planowanej inwestycji na działce nr 196/4 obręb Potrzeznowo wystąpi przekroczenie standardów jakości powietrza poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

W przedstawionej opinii i ocenie polegającej na analizie dostarczonych dokumentów, położenia działki inwestycyjnej, zabudowań mieszkalnych i innych „obiektów wrażliwych”, biorąc pod uwagę przepisy prawne i badania własne z zakresu emisji gazów a także innych autorów, budowa kompleksu chlewni może stanowić znaczną uciążliwość odorową dla najbliższych zabudowań mieszkalnych w tej miejscowości. W raporcie stwierdzono

niedoszacowanie dotyczące maksymalnej emisji amoniaku z chlewni. Stwierdzono również zastosowanie nieodpowiednich zbyt niskich wartości przeliczników dla emisji siarkowodoru. Do opinii dołączono „Załącznik 1”, w którym dokonano obliczeń emisji amoniaku i siarkowodoru, zgodnie z Dokumentem Referencyjnym o Najlepszych Dostępnych Technikach dla Intensywnego Chowu Drobiu i Świń i programem Operat FB, oraz inne uwagi”.

W przedłożonym opracowaniu zwrócono uwagę, iż „przyjęcie przez autorów raportu do obliczeń modelowych niskich wartości emisji dla poszczególnych grup produkcyjnych sprawia, że wyliczone dla emitatorów wartości stężeń gazów są niskie, obejmują mały obszar i najczęściej nie przekraczają działki inwestora. Autorzy raportu do obliczeń emisji amoniaku i siarkowodoru przyjmowali nie maksymalne współczynniki, lecz uśrednione”. Autor opracowania zwrócił uwagę, iż przy wysokich temperaturach powietrza na fermach powstają znacznie większe ilości gazów (odorów), niż te zawarte w tabelach i przelicznikach. Dlatego przy wykonywaniu wiarygodnych obliczeń należy obliczać wartość emisji maksymalnej, która będzie w tych okresach występowała, powodując zagrożenie odorowe dla najbliższej okolicy.

W obliczeniach przedstawionych w zleconej przez Urząd analizie, uwzględniając wielkości obsady zwierząt wskazaną przez Inwestora, suma wielkości emisji amoniaku dała wartość szacunkową ok. 6,947 Mg/rok, a nie jak przyjęto w opracowaniu raportu wartość średnia na poziomie 2,926 Mg/rok. Suma emisji siarkowodoru oszacowano na poziomie ok. 0,431 Mg/rok, w raporcie 0,066 Mg/rok. Przedstawione wyliczenia pozwoliły zobrazować jak duże różnice w wielkości emisji i kolejnych obliczeniach dotyczących rozprzestrzeniania się tych gazów w tzw. sieci receptorów można udokumentować podstawiając różne wartości. Podkreślono, że w obliczeniach dotyczących średniej emisji amoniaku należy opierać się na danych zawartych w BAT (2005), ale przy obliczeniach emisji maksymalnej stosowany powinien być mnożnik 2,7, zgodnie z zaleceniami do programu OPERAT FB. Do obliczeń emisji siarkowodoru przyjęto realne przeliczniki zgodne z programem.

Należy zaznaczyć, iż problem występowania odorów nie wynika z obecności w otaczającym powietrzu jedynie amoniaku i siarkowodoru – tylko o tych dwóch związkach gazowych mówią obowiązujące przepisy prawa. Z przemian siarkowodoru powstają w powietrzu chlewni inne toksyczne związki (siarczki, dwusiarczki, merkaptany), których stężenia są czasami wielokrotnie wyższe od normowanego przepisami siarkowodoru. Przy tej ocenie nie bierze się pod uwagę faktu, że z fermy emitowane jest kilkadziesiąt innych związków gazowych, które stanowią problem nie tylko odorogenny, ale i toksyczny.

Dodatkowym czynnikiem zagrożenia odorowego w przypadku planowanego przedsięwzięcia będzie gospodarka gnojowicą. Inwestor zakłada, że podstawowym sposobem jej zagospodarowania będzie jej wywożenie na należące do niego, bądź dzierżawione grunty. Wiąże się to również z emisją gazów odorogennych i zanieczyszczeniem mikrobiologicznym powietrza.

Inwestor na str. 17 raportu podaje szacunkowe obliczenia ilości wytworzonej i przechowywanej przez 4 miesiące gnojowicy. W planowanej inwestycji pojemność zbiornika na gnojowicę i kanałów podrusztowych pod budynkiem do jej przetrzymywania wg projektu

wynosi 1270m³. Szacowana produkcja gnojowicy wynosi ok. 3800 - 4000m³. W analizowanych dokumentach dotyczących emisji gazowych (odorowych) nie znaleziono informacji i wyliczeń dotyczących uwalniania amoniaku i siarkowodoru z tych źródeł.

W zleconej analizie odniesiono się do obliczeń ujętych w raportach dotyczących gospodarki odpadami w trakcie eksploatacji obiektu (zwierzęta padłe i ubite z konieczności kod 02 01 82). W raporcie dotyczącym inwestycji na działce 196/4 nie obliczono ilości powstających tej kategorii odpadów.

Opracowana ekspertyza, w zakresie oddziaływania planowanej inwestycji na powietrze atmosferyczne ujawniła, iż przedłożony przez Inwestora raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zawiera nieścisłości oraz błędy obliczeniowe, a także pomija istotne w sprawie fakty:

1. W raporcie nie podano jakimi technikami i programami komputerowymi posługiwano się przy ocenie obliczeń w sieci receptorów.
2. Do obliczeń emisji siarkowodoru z chlewni (na str. 25 Raportu) autorzy podają lakoniczną informację „Wskaźnik emisji siarkowodoru przyjęto zgodnie z publikacją *Uciążliwość zapachowa jako element ocen oddziaływania na środowisko*” nie podając źródła tych danych – autora, czasopisma, rok publikacji itd. Po wezwaniu Inwestora do wskazania danych źródłowych ujawniono, iż autorem publikacji jest S. Hławiczka, Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej, rok wydania 1993. W związku z powyższym stwierdza się, że dane pochodzą z publikacji i pomiarów, które wykonano 25-30 lat temu. Przyjęta wartość emisji 0,04 g/h/DJP jest kilkakrotnie zaniżona. Zgodnie z programem Operat FB (na podstawie opracowania AIR EMISSIONS FROM ANIMAL PRODUCTION BUILDINGS ISAH 2003), powinno się przyjmować do obliczeń następujące wskaźniki: dla tuczników, warchlaków i prosiąt 5,0 g/DJP/dzień, dla macior 1,0 g/DJP/dzień.
3. Przy obliczeniach emisji amoniaku dla tuczników, macior i prosiąt przyjęto wartości średnie w wysokości odpowiednio: 2,175 (kg/szt./rok), 4,9 (kg/szt./rok), 0,43 (kg/szt./rok), nie uwzględniając maksymalnej emisji w okresie wysokiej temperatury powietrza.
4. W raporcie nie uwzględniono loszek stada remontowego, które stanowić powinny około 30 % stada loch, a podczas kwarantanny przebywają wówczas w tym samym obiekcie.
5. Autorzy raportu dokonali obliczeń opartych na zaniżonych, najczęściej uśrednionych lub pominiętych wskaźnikach emisji, pozwala to na manipulacje tymi danymi. W raporcie oddziaływania na środowisko, w załączniku nr 4 (Tabela - Parametry emitatorów na terenie zakładu: Chlewnia Skoki), podano roczną i maksymalną emisję amoniaku i siarkowodoru, wskazując te same wartości dla emisji średniorocznej i maksymalnej.
6. Ponadto zupełnie pominięto gnojowicę, składowaną w zbiornikach i w kanałach podrusztowych w budynku hodowlanym.
7. Dodatkowo pominięto obliczenia dotyczące masy padłych i ubitych z konieczności zwierząt.

Odnosząc się do zastrzeżeń dotyczących zagrożenia zanieczyszczenia wód tut. Organ również zlecił wykonanie specjalistycznej ekspertyzy. Została opracowana przez Marcina

Hojana - doktora Nauk o Ziemi. W celu określenia zagrożeń wynikających z wylewania gnojowicy na pola uprawne przy sporządzaniu opracowania przeanalizowano mapy geologiczne, hydrograficzne, topograficzne oraz ortofotomapę. Całość uzupełniono wizją w terenie. Wydzielono obszary z zagłębieniami bezodpływowymi, zbiornikami wodnymi i lokalnymi ciekami. Na podstawie map określono kierunki spływu wód.

Zgodnie z danymi przedłożonymi w raporcie gnojowica miała być wywożona na działki numer 330/1, 260/7, 217/2, 218/2, 396/7, 396/8, 451/4, 441/2, 373/4, 467, 200, 195, 214/15, 214/11 – obręb Potrzebanowo. W zleconej ekspertyzie przeanalizowano morfologię i hydrologię ww. działek.

Działka nr 195 przylega do południowej granicy nieruchomości nr 196/4, na której planowana jest inwestycja. Odległość działki nr 195 od jeziora Maciejak wynosi około 850m, od jeziora Lipka 900m, od jeziora Włókna ok. 970m. Ukształtowanie terenu sprzyja spływowi wód powierzchniowych w kierunku południowym i południowo - wschodnim. Na drodze spływu wód, w odległości ok. 280m, znajduje się ciek odwadniający ten teren, który dopływa do jeziora Maciejak. Ponadto, w sąsiedztwie wspomnianego cieku znajdują się dwa zbiorniki wodne.

Działka nr 467 jest przedłużeniem działki nr 195 w kierunku południowym. Jej odległość od jeziora Włókna wynosi około 600m, od jeziora Lipka ok. 900m i od jeziora Liskówka ok. 1000m. Ukształtowanie terenu sprzyja spływowi wód powierzchniowych w kierunku tych jezior. W odległości ok. 270m od działki nr 467 znajduje się ciek odwadniający ten teren, który dopływa do jeziora Maciejak. Ponadto, w sąsiedztwie wspomnianego cieku znajdują się dwa zbiorniki wodne (te same, które wymieniane były dla działki numer 195). W bliskiej odległości od działki nr 467, wynoszącej ok. 100 – 120m, znajduje się zagłębienie bezodpływowe.

Działka numer 200 znajduje się na północ od planowanej inwestycji. Przez jej środkową część przebiega niewielkie wzniesienie o wysokości względnej 3-5m. Spadek działki w kierunku północnym jest większy niż w kierunku południowym. W południowej części przedmiotowej działki znajduje się rów odwadniający, którego przedłużenie ciągnie się wzdłuż drogi w kierunku jeziora Maciejak. Odległość działki nr 200 od tego jeziora wynosi ok. 730m. W bezpośrednim sąsiedztwie działki nr 200 znajduje się 5 sztucznych zbiorników wodnych.

Działki numer 214/11 i 214/15 znajdują się na północny – zachód od planowanej inwestycji. Powierzchnia działek obniża się do ich środkowej części. Na działce nr 214/15, w jej centralnej części, znajduje się naturalny zbiornik wodny połączony rowem z kilkoma innymi zagłębieniami, znajdującymi się na zachód od omawianej działki. Sieć zagłębień wraz z ciekami łączącymi zagłębienia ma przebieg równoleżnikowy. W północnej części działki nr 214/15 również znajduje się zbiornik wodny.

Działki numer 217/2 i 218/2 zlokalizowane są na południe od działki nr 214/15. W ich obrębie znajdują się trzy zbiorniki wodne. Powierzchnia tych działek jest pofalowana. Ukształtowanie terenu działek sprzyja spływowi wód powierzchniowych do zagłębień.

Zagłębienia te są połączone siecią obniżeń, która umożliwia przepływ wód między nimi (również pod powierzchnią terenu – wody gruntowe).

Działka nr 260/7 położona jest na północny-zachód od planowanej inwestycji. Jest to duża działka o przebiegu NE-SW. Przy południowo – wschodniej granicy działki znajduje się wyschnięte zagłębienie, które jest połączone z sąsiednimi zagłębieniami siecią rowów odwadniających. Na południe od działki numer 260/7, po drugiej stronie drogi, w lesie, znajduje się kilka zagłębień wypełnionych wodą.

Działka nr 330/1 położona jest na północ od planowanej inwestycji. Jej powierzchnia jest nachylona w kierunku południowym i wschodnim. Na wschód od działki 330/1, w odległości ok. 400-420m, znajduje się jezioro Budziszewskie. Ukształtowanie powierzchni tej działki sprzyja skoncentrowanemu spływowi wód powierzchniowych w kierunku jeziora Budziszewskiego.

Działka nr 451/4 ma pofalowaną powierzchnię, która opada w kierunku jeziora Włókna. Południowa granica działki leży w odległości ok. 180m od jeziora i w odległości ok. 90-100m od sztucznego zbiornika wodnego, który znajduje się pomiędzy działką nr 451/4, a jeziorem Włókna. Na zachód od działki nr 451/4 znajduje się zagłębienie bezodpływowe, natomiast na południe od granicy działki znajdują się zbiorniki wodne wypełniające zagłębienia bezodpływowe.

Działka nr 441/2 znajduje się w odległości ok. 60m od jeziora Włókna. Większa część działki leży około 2,5m wyżej od powierzchni jeziora i obniża się w jego kierunku. Działka przylegająca od północnej granicy jest podmokła. W przeszłości działki te stanowiły dno jeziora. Na działce numer 441/2 znajduje się zbiornik wodny. Wody gruntowe tych działek mają połączenie z jeziorem Włókna.

Działki numer 396/7 i 396/8 położone są obok siebie. Przy południowych narożnikach działek znajdują się zagłębienia bezodpływowe. Zagłębienie przy działce numer 396/7 jest wypełnione wodą, natomiast zagłębienie przy działce nr 396/8 może być okresowo wypełnione wodą. W odległości ok. 180m na wschód od działki nr 396/7 znajduje się rów, którego wody dopływają do jeziora Budziszewskiego. Jezioro znajduje się w odległości ok. 1200m od granicy działki nr 396/7.

Działka numer 373/4 położona jest na północ / północny – zachód od planowanej inwestycji. Działka ta lekko obniża się w kierunku północnym. Przy północnej granicy działki znajduje się naturalny rów / obniżenie, ze spływem w kierunku jeziora Budziszewskiego, które znajduje się w odległości ok. 820m od omawianej nieruchomości.

Z powyższego opisu działek wynika, że w ich obrębie lub w bliskim sąsiedztwie znajdują się zagłębienia bezodpływowe oraz naturalne i sztuczne zbiorniki wodne. Pełnią one rolę zbiorników małej retencji i są szczególnie narażone na zanieczyszczenia związane ze spływem powierzchniowym oraz spływem wód gruntowych zanieczyszczonych substancjami pochodzącymi z gnojowicy.

Obszary użytkowane rolniczo stanowią duże zagrożenie dla środowiska wodnego. Głównymi źródłami zanieczyszczeń są pozostałości nawozów, które są wymywane do wód powierzchniowych i podziemnych przez wody opadowe i roztopowe. Skutkiem powyższego

jest zaburzenie zdolności wód rzecznych i jezior do samooczyszczania. Wzrasta również eutrofizacja wód, tj.: zmniejsza się przezroczystość wody i powstają jej „zakwity” (przede wszystkim sinice), wyczerpują się zasoby tlenu, a co za tym idzie następuje obumieranie naturalnego ekosystemu.

Na zagrożenia wynikające z wylewania gnojowicy na pola wpływ mają niekorzystne warunki meteorologiczne, szczególnie intensywne opady deszczu. Mogą one powodować spływ powierzchniowy i wymywanie gnojowicy w głąb profilu glebowego. Zanieczyszczona woda gruntowa transportuje szkodliwe związki do cieków, śródpolnych i śródleśnych zbiorników wodnych oraz jezior, powodując ich zanieczyszczenia.

Gromadzenie gnojowicy w okresie zimy i wylewanie jej po ustąpieniu roztopów może powodować znaczne szkody w środowisku glebowym i wodnym. Z przeprowadzonych badań wynika, że w wodach drenarskich wzrost zawartości fosforu związany był z topniejącą pokrywą śnieżną i wylewaną na pola gnojowicą (Rafałowska M., 2007: Wpływ gospodarstwa rolnego na odpływ fosforu siecią drenarską Proceedings of ECOpole Vol. 1, No 1/2).

Na niektórych działkach, gdzie planowane jest wylewanie gnojowicy znajdują się zbiorniki wodne oraz zagłębienia bezodpływowe. Zagłębienia takie znajdują się również w sąsiedztwie tych działek. W obrębie zagłębień bezodpływowych (szczególnie chłonnych) i w ich sąsiedztwie poziom wód gruntowych można znaleźć na głębokości 1m i mniejszej. Sprzyja to przenikaniu zanieczyszczeń do wód gruntowych i migracji zanieczyszczeń do śródpolnych i śródleśnych zagłębień bezodpływowych, zbiorników wodnych oraz okolicznych jezior.

W zleconej ekspertyzie czytamy: „Z przeglądu lokalizacji działek, na których planowane jest wylewanie gnojowicy wynika, że w obrębie i sąsiedztwie niektórych z tych działek (np. działka nr 200, 214/11, 214/15, 217/2, 218/2) znajdują się zagłębienia bezodpływowe (chłonne i ewapotranspiracyjne), zbiorniki i lokalne ciek wodne. Szczególne zagrożenie jest związane z działkami nr 451/4 i 441/2, które znajdują się w bliskiej odległości od jeziora Włókna. Należy wziąć również pod uwagę, że bieżący rok 2018 charakteryzuje się niskimi sumami opadów. Z tego względu poziom wód gruntowych jest obniżony, a wiele zagłębień bezodpływowych jest sucha. Z uwagi na powyższe ustalenia stwierdza się, że wylewanie gnojowicy pochodzącej z planowanej chlewni ‘kurtynowej’ na działki wskazane przez inwestora, niesie zagrożenie dla środowiska wodnego”.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2017 roku, poz. 1638) planowana inwestycja będzie znajdowała się na obszarze szczególnie narażonym, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód powierzchniowych należy ograniczyć. Warto wspomnieć, iż w przemysłowej produkcji trzody chlewnej, zwierzęta karmione są preparatami bogatymi w białko. Przy takiej diecie zawartość azotu w odchodach często przekracza dopuszczalne normy. Zachodzi więc

prawdopodobieństwo przekroczenia dopuszczalnego ładunku azotu (170kg) wprowadzanego rocznie na hektar użytków rolnych.

Zgodnie z zapisami decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile z dnia 21 grudnia 2017 roku „(...) organ prowadzący postępowanie w sprawie środowiskowych uwarunkowań może wydać decyzję negatywną – mimo pozytywnych uzgodnień – ale musi to jednak szczegółowo uzasadnić odnosząc się do całego zgromadzonego materiału dowodowego, w tym w szczególności Raportu i postanowienia organu uzgadniającego”.

Odnosząc się do zapisów postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu znak: WOO-I.4242.251.2016.BM.13 z dnia 25 kwietnia 2017 roku:

- „Z wykonanych obliczeń rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu wynika, iż emisje z wyżej wskazanych źródeł nie będą powodować przekroczenia dopuszczalnych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87) poza terenem działki nr 196/4”.

Stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu nie zostało potwierdzone w zleconej przez Urząd ekspertyzie, wykonanej przez prof. dr hab. Leszka Tymczyńską z Katedry Higieny Zwierząt i Zagrożeń Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i szczegółowo opisane w powyższej części niniejszej decyzji,

- „Po szczegółowym przeanalizowaniu materiałów dotyczących budowy geologicznej, warunków hydrogeologicznych, uwzględniając lokalizację przedmiotowego przedsięwzięcia (...) nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko gruntowo – wodne, w tym wody podziemne i powierzchniowe”.

Opracowanie wykonane przez Marcina Hojana - doktora Nauk o Ziemi obala powyższe stwierdzenie. Szczegółowa analiza nieruchomości, na tereny których ma zostać wylewana gnojowica pochodząca z chowu zwierząt (ich położenie, sąsiedztwo i ukształtowanie) wykazała, iż planowana inwestycja niesie zagrożenie dla środowiska wodnego. Szczegóły tego twierdzenia opisano powyżej.

Organ uznał, że opracowany na zlecenie Inwestora raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zawiera nieścisłości i błędy obliczeniowe, które opisano już wcześniej. Należy również podkreślić, że raport nie zawiera wariantu alternatywnego, np. w postaci ściółkowego chowu zwierząt. Być może taki rodzaj stwarzałby mniejsze zagrożenie dla środowiska oraz nie budziłby tak wielu sprzeciwów lokalnej społeczności. Można wnioskować, że uwzględniony chów na rusztach jest dla Inwestora najkorzystniejszy ekonomicznie z punktu widzenia opłacalności funkcjonowania chlewni, pomijając aspekt środowiskowy i sprzeciw społeczny.

Protesty złożone w ramach prowadzonego postępowania zostały poddane analizie. Żadna z planowanych na terenie gminy Skoki inwestycji nie budziła tylu kontrowersji, co budowa przedmiotowej chlewni. W toku prowadzonej sprawy, w tym w terminie wskazanym na konsultacje społeczne, kilkaset osób wyraziło sprzeciw wobec realizacji inwestycji.

W czasie prowadzenia postępowania, do dnia wydania 16 listopada 2017 roku decyzji odmawiającej określenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia nie funkcjonował art. 74 ust. 3a ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, definiujący, komu przysługuje statut strony postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zakładając, że właściciele nieruchomości położonych w obrębie działki, na terenie której miałyby powstać inwestycja oraz tych, na które miałyby być wylewana gnojowica mają swój interes prawny (m.in. z uwagi na uciążliwości związane z emisją odorów) tut. Organ przychylił się do wniosków o uznanie za stronę postępowania. Po wprowadzeniu art. 74 ust. 3a ww. ustawy oraz uwzględniając zapisy zawarte w decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile, przy ponownym prowadzeniu przedmiotowego postępowania wzywano wnioskujących o uznanie za stronę o wskazanie podstawy wniesienia podania wraz z uzasadnieniem swojego stanowiska.

Wieś Potrzezanowo otoczona jest jeziorami: Budziszewskim, Maciejak, Włókna, Liskówka, Lipka, Jeziorko oraz Brzeźno. Grunty rolne mają łączną powierzchnię 1.091,83 ha, lasy 403,75 ha, wody zaś 189,35 ha. Na terenie sołectwa znajdują się dwa Ogrody Działkowe: „Morena” (130 użytkowanych działek) i „Maciejak” (112 użytkowanych działek) oraz kilkadziesiąt działek rekreacji indywidualnej. Poza gospodarstwami rolnymi, na terenie wsi zarejestrowanych jest kilkanaście podmiotów działalności gospodarczej, zlokalizowane jest boisko sportowe oraz przedszkole. Z danych zgromadzonych w tut. Urzędzie wynika, że w miejscowości Potrzezanowo znajduje się 199 nieruchomości zamieszkałych. Teren wsi Potrzezanowo poddawany jest silnej presji inwestycyjnej, zwłaszcza w zakresie budownictwa mieszkaniowego i zagrodowego. W latach 2011 – 2018 wydane zostały 194 decyzje o warunkach zabudowy, które stanowiły ponad 20% ogółu wszystkich decyzji wydanych dla Gminy Skoki.

Organ przyjął, że realizacja inwestycji, uwzględniając powyższe uwarunkowania, poza negatywnym wpływem na powietrze atmosferyczne i środowisko gruntowo – wodne, może naruszyć spokój i równowagę w miejscu oddalonym od aglomeracji i budowli o charakterze przemysłowym oraz może być działaniem naruszającym jakość i standard życia.

Z uwagi na rodzaj, charakter i zakres inwestycji właściciele nieruchomości położonych na terenie wsi Potrzezanowo będą narażeni na uciążliwości związane z jej funkcjonowaniem (w tym przede wszystkim odory), co narusza zasady współżycia społecznego. Podejmując zamierzenie realizacji tego typu inwestycji należy mieć na uwadze nie tylko czynnik ekonomiczny, ale również ekologiczny i społeczny.

Ponowna odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na *Budowie chlewni „kurtynowej”*, na działce numer 196/4 – obręb Potrzezanowo poparta jest dowodami, że wpłynie ona negatywnie na środowisko. Ponadto uwzględnia słuszny interes obywateli.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile, za pośrednictwem Burmistrza Miasta i Gminy Skoki w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Niniejszą decyzję uważa się za dokonaną po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia (tj. od dnia 31 stycznia 2019 roku).

BURMISTRZ
Tadeusz Kłos

Otrzymują:

1. Pełnomocnik Inwestora,
2. Strony postępowania w trybie art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego: tablica ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Skokach, tablica ogłoszeń w m. Potrzebanowo oraz Biuletyn Informacji Publicznej: <http://skoki.nowoczesnagmina.pl/>,
3. a/a.

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wągrowcu, ul. Gnieźniewska 49, 62-100 Wągrowiec,
2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. J.H. Dąbrowskiego 79, 60-529 Poznań.